

Свята Истина

Аз съм пътят, и истината, и животът; никой не извърши при Отца, освен чрез Мене

**ТОЛКОВА СЕ СТРАХУВАМ
ПЕТ ПРИНЦИПА НА СЕЕНЕТО
СУВЕРЕНИТЕТА НА БОГ**

Свята Истина

Аз съм пътят, и истината, и животът; никой не идва при Отца, освен чрез Мене

СПИСАНИЕ "СВЯТА ИСТИНА" ПОЛЗВА ЧАСТ ОТ СТАТИИТЕ И ФОТОГРАФСКИЯ МАТЕРИАЛ НА "NACHFOLGE" С РАЗРЕШЕНИЕ НА ФОНДАЦИЯ СВ. БОЖИЯ ЦЪРКВА - ГЕРМАНИЯ.

СПИСАНИЕ "СВЯТА ИСТИНА" ПРИТЕЖАВА СВОБОДАТА ДА РАТУВА НА ХРИСТИЯНСКАТА ИДЕЯ БЕЗ ОГЛЕД НА ОПРЕДЕЛЕНА ДЕНОМИНАЦИЯ.

СПИСАНИЕ "СВЯТА ИСТИНА" ПУБЛИКУВА САМО ПРЕВОДНИ МАТЕРИАЛИ.

www.wkg.gci.org

Stiftung WKG
Postfach 1129, 53001 Bonn

Съдържание

Юли / Август / Септември 2017 г., ISSN 1312-0409

Списанието се разпространява бесплатно

Ела какъвто си	3
Толкова се страхувам	4
Беше ли изоставен Иисус на кръста?	7
Синдром на сбръчквашата се душа	10
Пет принципа на сеенето	12
Суверенитета на Бога и волята на человека	16
Скрити съкровища	22

Псалом 68

Бог да се смили над нас
и да ни благослови!

Да възсияе с лицето Си
над нас!

за да познае земята
твоя път и
всичките народи –
спасението Ти.

Да Те славословят
племената, Боже;
да Те славословят
всички племена.

Да се веселят и
да възклициват
народите, защото ще
съдии племената с
правда и ще управляват
народите на земята.

Да Те славословят
племената, Боже,
да Те славословят
всичките племена.

Тогава земята ще даде
плоди си;
Бог, нашият Бог,
ще ни благослови;
Бог ще ни благослови и
от Него ще се боят
всички земни краища.

Ела какъвто си

Д-р Йозеф Ткач

„Ела, какъвто си!“

Това изречение ни напомня, че Бог вижда всичко: както добрата, така и лошата ни страна; и че Той ни обича такива, каквите сме. Този призив можем да открием и в думите на апостол Павел в Посланието към Римляните 5 глава: „Понеже, когато ние бяхме още немощни, на определеното време Христос умря за нечестивите. Защото едва ли някой ще умре даже за праведен човек; макар че може би някой би дръзнал да умре за добрия. Но Бог доказа Своята любов към нас в това, че когато бяхме още грешници, Христос умря за нас.“ (стих 6-8).

За редица греха днес не заема никаква част от мислите им. Поколенията от модерното и постмодерно време са по-скоро склонни да се отдават на чувството за „празнота“, „безнадеждност“ или „незначителност“ и считат, че вътрешната им борба се основава на прекалено малко развитото им самочувствие. Много често те се опитват да се научат да обичат себе си, за да станат желателни за другите, но като цяло се чувстват прекалено незначителни и вътрешно съкрушени, за да могат да се поставят в добра светлина.

Бог не ни оцения съобразно недостатъците и неуспехите ни; Той ни вижда като едно цяло: с доброто, лошото и грозното в нас, и въпреки всичко то-ва, ни обича напълно.

Въпреки, че за Бог може би не е трудно да ни обича, то за нас много често е трудно да приемем любовта му. Дълбоко в нас ние знаем, че ние не я заслужаваме.

В стремежа за съвършено морално преобразование на живота си през 15. век Мартин Лутър е водил тежки вътрешни борби, и

често се е провалял спрямо изискванията си, докато тласкан от неуспеха си осъзнава свободата, заложена в Божията милост. До онова време, той се е идентифицирал с греховете си – и се е чувствал изключително безнадеждно –, вместо да търси идентификация с Иисус, с Божия съвършен, възлюблен Син, който е заличил греховете на света, а с това и тези на Мартин Лутър.

Въпреки, че в днешно време, мнозина не са склонни да мислят в категориите на греха, то в тях се ширят безнадеждност и съмнение в самите тях, както и едно ужасно и дълбоко заложено усещане, а именно че не са достойни да бъдат обичани. Това, от което имат нужда е да осъзнаят, че Бог ги обича и ценя, въпреки вътрешната им празнота и чувството за малоценност. А Бог обича и Вас. Въпреки, че Той мрази греха, Той не мрази Вас. Той обича всички хора, каквите и грешници да са и мрази греха, защото именно тя наранява и действа разрушително в нас.

„Ела, какъвто си“ включва и това, че Бог не чака да застанете първо пред Него. Той Ви обича още преди да престъпите при Него. Той Ви обича още сега, въпреки всичко, което сте правили до сега. Защото Той се е погрижил нищо да не може да Ви отдели от Него. Той се е погрижил за възможността да се освободите от всеки затвор на човешките мисли и чувства.

Какво още Ви възпира да изпитате радостта от възприемането на любовта му спрямо Вас? Каквото и да е; защо не го предоставите на Иисус, който е повече от в състояние, да го понесе вместо Вас?

ТОЛКОВА СЕ СТРАХУВАМ

Събуждате се през нощта. Главата Ви пулсира, сърцето Ви бие ускорено. Загрижени сте. През деня сте унили. Колебаете се, чувствате се парализирани.

Страхът Ви е този, който Ви тормози. А той е унищожителен.

През тези несигурни и бурни времена ни преследват едни или други страхове – престъпления, болести, конфликти във връзката ни, финансови затруднения, семейни проблеми – списъкът е много дълъг. Какво можете да направите? Важно е да посрещаме страховете си с Божията мъдрост. Но как точно да го направим?

Преди около 2000 години апостол Павел е написал писмо до един млад мъж на име Тимотей. Въз основа на тежкото и особено страшно време, в което живееха, той трябваше да му

вдъхне кураж. Павел беше в затвора и очакваше скорошната си екзекуция. Преследването на християните беше стигнало до своята кулминация. Според църковните историци Тимотей е убит от римляните. Имайки предвид този факт, ще разгледаме по-подробно някои стихове от това послание:

„По тази причина ти напомням да разпалваш дарбата от Бога, която имаш чрез полагането на моите ръце. Защото Бог ни е дал дух не на страх, а на сила, любов и себевла-деене.“ (2. Тимотей 1:6-7)

Това не е само предложение. Тук става дума не само за живеещите преди хиляди години хора. По-скоро тези стихове се отнасят до мен и до Вас.

Страхът ни кара да поставяме в центъра неправилните неща. Колкото по-вече постъпваме така, толкова по-страхливи ставаме; а колкото повече се страхуваме, толкова повече губим кураж; колкото по-малко кураж имаме, толкова по-малко успех имаме. Може да се уподоби на спирала, по която се въртим надолу, в която вярата

ни става все по-слаба. Ключова роля в справянето ни със страховете играе концентрацията ни върху онези дарби, които ни е дал Бог. В тези два стиха откриваме, че небесният ни Отец ни е дарил три дара, които ни окуряват в земния ни път.

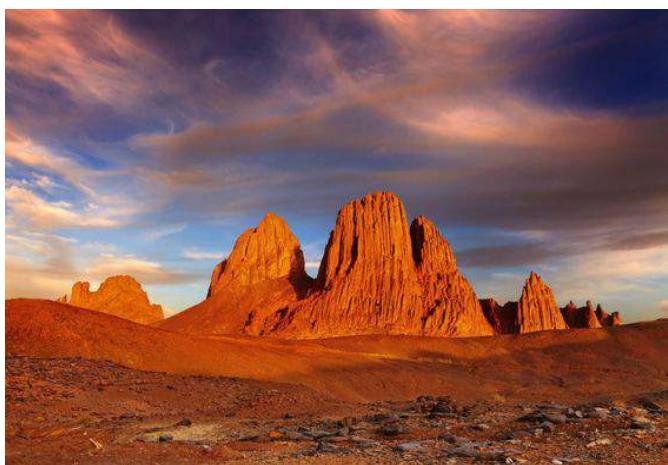
Ползвайте дарбите си

„... да разпалваш дарбата от Бога, която имаш...“

Страхът може да ни накара да превключим на „безопасен режим“, който ни възпира да поемаме риск и да бъдем по активни. Но ние трябва да прилагаме точно обратното. Бог е дарил на всеки от нас чрез Светия Дух различна дарба. Не бива да занемаряваме тези дарби в нас (1. Тимотей 4:14), но по-скоро трябва да ги „разпалваме“. Генерал Бут, основателя на Армията на спасението, е казал: „Огънят е склонен да угасва; пази огъня върху олтара на сърцето си.“

Кога за последен път разпалихте огъня си?

Независимо дали палим огън навън или в камината си, ние не запалваме хартията, дървото или въглищата, за да излезем след това. Не, ние го следдим и поддържаме през цялото време, в което ни е необходим. Ние трябва да разпалваме сами този огън. Никой няма да свърши тази работа вместо нас. Всеки един от нас носи лична отговорност за огъня в се-

бе си. Активното прилагане на дара, който ни е дал Бог, е лич-

Какво можем да направим?

„Според дарбата, която всеки е приел, служете с нея един на друг като добри настойници на многоразличната Божия благодат.” (1. Петр. 4:10)

Независимо колко дарби имаме, всички те трябва да бъдат разпалвани. Ако имате дарбата да поучавате, то поучавайте. Ако можете да пишете, то пишете. Ако имате дарба на ходатай, то молете се. Ако можете да окуражавайте, то правете го. Въздействате върху живота на другите! Ползвайте дарбата си изцяло! Нито една от дарбите ни не бива да остава скрита. Търсете начини, може би нови и по-добри, за да използвате способностите си, които Бог Ви е подарили, прилагайте ги в полза на останалите.

Една молитва: „Небесни татко, искам да обновя дарбата, с която си ме дарил. Моля те, припомни ми онова, за което си ме призовал. Дай ми сили чрез Святия Дух, за да мога да я ползвам изцяло. Помогни ми да го правя за твоя слава, да държа за това и никога да не се предавам”

Страхът не идва от Бог. Напротив, когато Бог ни дари Святият си Дух, с това не приехме страх (2. Тимотей 1:7). Той ни дари дух на сила, на любов и себевладение.

Ползвайте силата

„Защото Бог ни е дал дух не на страх, а на сила...“

Святият Дух ни дава сила, която действа в нас (Ефесяни 3:20). Това не е сила, с която успяваме да устоим на изкушенията и греха, но сила, с която можем да създадем нещо, да

издържаме на напрежение и да продължаваме напред, независимо от обстоятелствата. Ако се страхуваме, вероятността да сме поставили в центъра на живота си собствените си човешки умения вместо Божиите дарби е много голяма.

Но щом имаме тази сила в себе си, защо се беспокоим толкова много? Защо ни е страх? Част от отговора можем да представим с една история, която разказва за една жена от Великобритания, която притечавала една малка къща. Тя била една от първите, които

имали електроенергия. Няколко месеца след инсталиранието му дошъл човек, който да отчете разходената електроенергия. Той я попитал защо има толкова малък разход. „Използвате ли изобщо електроенергията?“ Жената му отговорила: „Да, разбира се, всяка вечер включвам крушката, за да запаля свещта си и след това я изгасям.“ Тя имала електрозахранване, но не го използвала. За нея животът продължавал по същият начин, както е бил досега. Може да се усмихваме на тази история, но ние действаме по същият начин. Ние имаме дух на сила, но не използваме тази сила. Ние си запалваме свещта и разчитаме на собствените си ресурси. Но трябва да дадем възможност на Бог да ни даде сила, която

никога не се изчерпва. Човешкият дух ни изоставя, но Святият дух ни изпълва със сила.

„Бог на нашия Господ Иисус Христос, Отец на славата, да ви даде дух на мъдрост и откровение, за да Го познаете, като просветли очите на сърцето ви, за да знаете каква е надеждата, към която ви призовава, какво е богатството на славното Негово наследство за светиите и какво е превъзходното величие на Неговата сила към нас, вярващите, според действието на могъщата Негова мощ. С нея Той подейства в

Христос, като Го възкреси от мъртвите и Го сложи да седне от дясната Си страна на небесата, далеч над всяко началство и власт, и сила, и господство, и всяко име, с което се наименуват не само в този свят¹, но и в бъдещия.“ (Ефесяни 1:18-21)

„да ви даде според богатствата на славата Си да се утвърдите здраво чрез Неговия Дух във вътрешния човек, чрез вяра да се всели Христос във вашите сърца, така че, вкоренени и основани в любовта, да бъдете в състояние да разберете заедно с всичките светии каква е широчината и дължината, височината и дълбочината и да познаете Христовата любов, която превъзхожда всяко знание, за да се изпълните в цялата Божия пълнота.“ (Ефесяни 3:16-21)

Споделяйте Божията любов

„...Защото Бог ни е дал дух не на страх, а на сила, любов...“

Коя е основната причина, поради която се страхуваме? Азът. Грижите за собственото благополучие, самозащита, несигурност. И всичко това отново

е свързано с основната ни перспектива. Много често ни е страх, понеже се концентрираме прекалено много върху себе си: „Какво ще се случи, ако се провала?” „Какво ще кажат другите за мен?” „Какво ще се случи, ако се сблъскам с такъв проблем?” – аз, на мен.

Какво можем да направим?

Насочете основната си перспектива върху другите и ще няма да Ви остане време, в което да поставяте постоянно себе си в центъра. Мислете за другите, за техните потребности и грижи. Какво можете да направите още днес за другия? Пред Вас ще се разкрие свят, от който прекрасния човек, какъвто сте, има особена нужда. Автора Алан Лукас описва в книгата си „Лечебната сила да правим добро” личната полза от служението ни към близния. Пенсионерите, които веднъж в седмица работят като доброволци в различни мисии живеят два пъти по-дълго от останалите. Изследователи на човешкия мозък от Университета Емори установяват по научен начин причина за състоянието „помощник”. Така например, доброволната

работка с други отключва зони в мозъка, които са богати на допамин – химична субстанция, която се активира чрез приемането на различни наркотици и предизвиква чувство на щастие. Ако някои хора твърдят, че да служат на близните си ги прави щастливи, то това със сигурност е така. Любовта и страхът са несъвместими!

„В любовта няма страх, но съвършената любов изпържда страхът; защото в страхът има наказание; а който се страхува, не е станал съвършен в любовта. Ние обичаме (Него), защото първо Той възлюби нас.” (1. Йоан 4:18-19)

Себевладение

„Защото Бог ни е дал дух не на страх, а на сила, любов и себевладение.”

Когато се страхуваме, често изпадаме в паника и трудно овладяваме емоциите си. Себевладенето означава самодисциплина при паника,resp. страст.

Преди около 200 години едно младо момиче искало да посети богослужение, на което щяло да има причастие. По онова

време това все още било забранено. Навсякъде военните възпирали хората, които искали да се събират и да имат богослужения. Когато тя свила по пътя си, зад ъгъла срещнала група войници и тя знаела, че вече е в капан. Тя се замислила за момент какво да им каже, но когато я попитали, тя отговорила като стрела: „По възрастният ми брат почина и днес след добед ще се чете завещанието му. Той направи нещо за мен и ми оставил нещо; поради това искам да присъствам на прочитането на завещанието му”. И така, войниците ѝ позволили да продължи.

Тя все пак им е казала истината. Нейният по-голям брат наистина е починал. Христос премина през смъртта за нас.

Какво можем да направим?

Припомните си, че Бог Ви е подарил себевладение. Молете се, Той да Ви даде мъдрост, правилна преценка и прозорливост по отношение на изпитанията, които Ви предстоят да преминете. Само Той може да Ви дари необходимото себевладение, което да Ви предпази от това да се въвлечете в дадена ситуация, респективно да избягате от друга.

Причината за нашето често колебание е това, че забравяме онова, кое то Бог ни е подарил. Припомнайте се Божиите дарове. Това ще Ви помогне да устоите периодите на страх.

Ние не знаем какво ще се случи утре, следващата седмица или следващата година. Но това не бива да ни плаши. Бог ни обещава, че никога няма да ни остави. Нека водим живота си смело и верни на вярата си. Бог има силата. Животът ни е в Неговите ръце.

Беше ли изоставен Исус на кръста?

**„А около деветия час Иисус извика със силен глас: Или, Или, лама савахтани? сиреч:
Боже Мой, Боже Мой, защо си ме оставил?”**

(Матей 27:46, Марк 15:34)

Със същите слова започва Псалом 22:

**„Боже мой, Боже мой, защо си ме оставил?
Защо стоиш далеч и не ми помагаш, нито винимаваш на думите на охкането.”**

В някои теологични кръгове се интерпретира, че Бог е изоставил Христос в този тежък момент. Като причина за това се изтъква факта, че Иисус понесе греховете на света, а Божието присъствие не е съвместимо с греха.

Бог изостави ли Иисус на кръста?

Можем да започнем от идеята, че там където има грях, Бог отсъства. Ако това в действителност е така, то ние бихме имали огромни проблеми. Греха се залепя като петно по дрехите ни, което колкото и да се стараем не можем да изперем. Не сме в състояние да го изперем и относно да бъдем чисти. И така, щом не можем да се освободим от греха и Бог е несъвместим с него, то ние бихме били завинаги погубени. Защо? Защото Бог е единственият, който може да ни помогне, и така Той се „допира” до нашата греховност, за да ни освободи, измие, от нея. В действителност, Той може да пребивава там, където има грях. Той понесе нашите грехове, но е толкова свят, че те не могат да Го опетнят по никакъв начин. Когато Бог се допре до греха, Той го унищожава; греха не може да му направи нищо. Предположението, че Бог е изоставил Сина си представя една особена проблематика: за един неправилен аспект по отношение на връзката между Отец и Син. Въпреки, че те са две различни лица в Божия образ, те не могат да бъдат разграничени по същността си. Въпреки, че всеки един от тях е уникатен, те заедно със Святыя Дух представляваха истинния Израилев Бог.

Иисус казва: „Вярвайте Мене, че Аз съм в Отца и че Отец е в Мене” (Йоан 14:11). Когато се казва, че Синът носи греховете на света, това означа-

ва, че Бог носи греховете на света. От зачатието до смъртта и възнесението на небе, Той е абсолютно Бог в плът. Постулата, че Отец би могъл да се отдели от Сина и с това да наруши целостта на троицата би означавало или да има два бога или че Иисус по някакъв начин в същността си е по-нисшестоящ от бог.

Това, че Бог не изостави Сина си, може да се докаже посредством няколко точки: Първо – Иисус възкръсна след три дни. Псалмистът казва:

„Защото няма да оставиш душата ми в преизподнята; нито ще допуснеш угодника Си да види изтление.” (Псалом 16:10).

По време на своята петдесетна проповед Петър свидетелства, че Христос не беше оставил сам на кръста: „Него, предаден според определената Божия воля и предузнание, вие разпнахте и убихте чрез ръката на беззаконници; **Когото Бог възкреси, като развърза болките на смъртта, понеже не беше възможно да бъде държан Той от нея.** Защото Давид казва за Него: –“Винаги гледах Господа пред себе си; понеже Той е от дясното ми, за да не се поклатя; затова се зарадва сърцето ми, и развесели езикът ми, а още и плътта ми ще престоява в надежда; защото няма да оставиш душата ми в ада, нито ще допуснеш Твоят Светият да види изтление. Извил си ми пътищата на живота в присъствието си ще ме изпълниш с веселба”.

Братя, мога да ви кажа свободно за патриарха Давида, че и умря и биде погребан, и гробът му е у нас до този ден. И тъй, понеже беше пророк, и знаеше, че Бог с клетва му се обеща, че от плода на неговите чресла [по плът ще въздигне Христа, да Го] постави на престола му, той предвиждаше това, говори за възкресението на Христа, че нито Той беше оставлен в ада, нито плътта му видя изтление. Тогава Иисус Бог възкреси, на кое то ние всички сме свидетели. И тъй, като се възвиси до Божията десница, и взе от Отца обещания Свети Дух, Той изля това, което виждате и чувате. Защото Давид не се е възнесъл на не-

бесата; но сам той казва: - "Рече Господ на Моя Господ: Седи отдясно Ми, докле положа враговете Ти за Твое подножие". И тъй, нека знае добре целият Израилев дом, че Тогова Исуса, Кого то вие разпнахте, Него Бог е направил и Господ и Помазаник."

Освен това трябва да прочетем Псалом 22 до края, за да разберем това:

„Но Ти, ГОСПОДИ, не се отдалечавай; сило моя, побързай ми на помощ! Избави душата ми от меча, едничката ми душа от силата на кучето. Спаси ме от устата на лъва и от рогата на дивите говеда. Ти ме послуша! Ще възвестявам Името Ти на братята си, сред събранието ще Те хваля. Вие, които се боите от ГОСПОДА, хвалете Го! Всички вие, потомци на Яков, славете Го! И бойте се от Него, всички вие, потомци на Израил! Защото не е презрял и не се е отвърнал от скръбта на оскърбения, нито е скрил лицето Си от него; а послуша, когато той извика към Него. От Теб е моето хваление в голямото събрание: ще изпълня обещанията си пред онези, които Му се боят. Сиромасите ще ядат и ще се наситят; ще хвалят ГОСПОДА онези, които Го търсят. Сърцето ви ще живееечно! Ще си спомнят и ще се обърнат към ГОСПОДА всичките земни краища и ще се поклонят пред Теб всичките племена на народите, защото царството е на ГОС-

ПОДА и Той владее над народите. Ще ядат и ще се поклонят всичките богати на земята; ще се наведат пред Него всички, които слизат в пръстта — и никой не може да опази живота си. Потомство ще Му слугува; ще се разказва за Господа на идещото поколение. Те ще дойдат, ще възвестяват правдата Му на народ, който ще се роди, защото Той извърши това."

Този псалом описва човек, който се чувства изоставен от Бог, но всъщност не е. По време на обновяването на душата си, Давид стига до точка на дълбока вяра и велик триумф: до познанието, че Бог в действителност е с него, въпреки чувството му на изоставеност, и че ще го изправи отново на краката му. Особено в 24 стих: „Защото не е презрял и не се е отвърнал от скръбта на оскърбения, нито е скрил лицето Си от него; а послуша, когато той извика към Него.” Не можем да твърдим, че Отец е страдал на кръста. Не, Сина пострада на кръста, но Отец не го изоставя в това време. Сина е този, който понесе греховете на света и извърши делото на спасението ни. Но какво изразява Исус с този вик на болка? Ключът към разбирането на чувствата Му в този момент е заложен в човешкото Му естество. Исус като човек от плът и кръв стъне в болка. Той се чувства изоставен, въпреки че в действителност не е. Защо? Защото ние като хо-

ра се чувстваме точно така, когато приятелите ни предават и изостават или преминаваме през толкова големи болки. Дори да се чувстваме изоставени от Бог, когато трябва да понасяме бо-

Някой може да попита, дали Иисус като Бог не знаеше, че Бог не го е изоставил? Приемайки човешки образ от плът и кръв естеството на Божия Син се ограничава точно до това – плът и кръв.

Бог-Син например може да пребивава навсякъде, но ставайки плът Иисус беше само на едно място – той трябаше да пътува от едното до другото място. Божието Слово е всезнаещо, но като плътски човек Иисус трябаше да го изучава и да израства в него. Сина разбира всичко веднага, но като човек Иисус беше ръководен от Светия Дух и само така Той разбираше посланието от Бога. Поради това не е учудващо, че във Филипяни 2:6-11 се казва: „...като се намери в човешки образ, смири Себе Си и стана послушен до смърт, даже смърт на кръст.”

Иисус знаеше, че със смъртта си на кръста изпълнява волята на Баща си и така спасява света. С признаването на човека Иисус, ние не отделяме съществуването му като човек от божествеността му. Той не е в единния момент човек, а в другия Бог. Той е във всички случаи едновременно човек и Бог. Сам Иисус не предявява правата Си на Син на Бога. Той живя нормален човешки живот с всички изпитания в него, на които сме подложени и ние, без обаче да съгрешава. „Защото нямаме такъв първосвещеник, Който да не може да състрадава с нас в нашите немощи, а имаме Един, Който е бил във всичко изкушен като нас, но пак без грех.“ (Ереи 4:15). Дори чудесата, които вършеше, не произлизаха от съвършеното му божествено естество, а от силата на Светия Дух, която Го изпълваше и изпълняваше волята на Отеца му. Какво означава всичко това за нас? Тъй като животът ни също е свързан със скръб, подлага ни сме на предателство, изоставяни сме, изпитваме болка, чака ни смърт. В такива моменти сме изкушени да мислим, че Бог ни е изоставил и ни наказва за греховете ни, кара ни да мислим, че всичко това ни е за урок. В крайна сметка ние самите извикваме: „Боже мой, Боже мой, защо си ме оставил?“

Ако в действителност вярваме, че Отец изоставил Сина, то в действителност можем да изгубим вярата и любовта си и да приемем, че Той може да изостави и нас.

Но ако от друга страна сме уверени, че праведните никога не биват изоставени (Пс. 37:25),

„...ще хвалят Господа онези, които Го търсят. Сърцето ви ще живееечно! Ще си спомнят и ще се обрнат като Господа всичките земни краища и ще се поклонят пред Теб всичките племена на народите, защото царството е на Господа и Той владее нац народите.“

че пред Бог сме праведни поради делото на Иисус, то тогава ще носим в себе си и вярата, че Бог никога няма да ни изостави. Ако вярваме, че Сина, който се натовари с целия грях на света, не беше изоставен от Отец, то ще вярваме, че Бог е с нас въпреки греха ни. Ако сме убедени чрез вяра, че Господ Иисус спасява чрез възкресението Си, то тогава можем да имаме увереност, че е спасил и нас.

Съмненията и мрака, на които Иисус беше подложен, изобразяват реалността на страдащия човек, но не и факта как Бог гледа и се отнася към нас.

Жivotът на Иисус ни разкрива, че дори да се чувстваме изоставени, Бог винаги е с нас. Или казано с други думи: Иисус се почувства сам, за да не ни се налага ние да изпитваме това.

И още една мисъл за придобиването на човешки образ: Божествеността на Иисус не изиска от Него да прави всичко, което прави Бог, както не го изисква и от нас. Казано по друг начин: Човекът Иисус трябва да се разглежда независимо от това, че Той никога не постигна някои човешки цели, като напр. да се ожени. Така и божественото му естество трябва да се разглежда отделно от факта, че на кръста Той не си послужи с типичния божествен атрибут – всезнанието.

Ядрото на житейската ни действителност, на връзката ни с Бог е това, че ние сме създадени като човеци. Това е нашето естество. Но Иисус имаше взаимоотношение с Отец като човек и като Бог. Това е Неговото естество, независимо дали делата му разкриват всички образи на богочовешкото му естество.

Синдром на сбръчкващата се душа:

Да живеем с голямо сърце цял живот

Когато бях по-млад, чух някой да казва, че животът представлява сумата на решенията ни. Междувременно вярвам това. Виждам в себе си добри и лоши неща, които в продължение на времето са възникнали в мен от повтарящи се решения. В действителност: аз жъна това, което съм посял – както за добро, така и за зло.

Тази мисъл ме мотивира да погледна по-обстойно по-възрастните жени и мъже, за да видя кои житейски решения са ги превърнали в това, което са.

При това успях да установя две основни групи. От една страна жизнените, несъкрушимите старци. Това са хора, ко-

то наричам Халевци, защото те подобно на Халев от Стариия Завет (Числа 13 и 14 гл., Исус Нави 14 гл.) живеят от „пълнотата“. Те съхраняват оптимизъм, обосноваващ живота, нагласа, която изразява, че няма планина, която да е твърде висока за тях и меко сърце, изпълнено с благодарност и готовност за служение. Цял живот те върват по пътя на Псалом 119:32: „Ще тичам по пътя на Твоите заповеди, защото Ти ще разшириш сърцето ми.“ Аз желая да бъда като тези хора.

А от другия тип хора се страхувам малко. Не желая да бъда такъв. Съпругата ми Кристи ги нарича стесняващи се и дре-

бни хора – сбръчкващи се души. За разлика от Халевците, тези хора никога не са развили самообладание и поведението, което действа „разгряващо душата“. Животът не е успял да ги направи душевно по-жизнени, а изсъхващи.

От моите наблюдение на тези две основни типа, съставих списък с девет принципа за отбягване Синдромът на

сбръчкващата се душа. Самият аз се опитвам да живея според тях и да последвам Господа (Исус Навин 14:8)

Избягване на клюкарство-то. Хората – Халев търсят доброто в другите. Те вярват в най-доброто, вместо да изхождат от най-злото. Те разпространяват добри слухове и се пазят от това да заемат „съдийско“ място и да осъждат другите. Ние изграждаме идентичността си, унижавайки другите и в този смисъл казваме: „При мен може да не се случват много неща, но поне не съм толкова зле или лош като онзи.“

Да оставим огорчението. Огорчените хора се смаляват душевно, защото те преминават през живота, носейки товара на „извиненията, които някой им дължи.“ Винаги са виновни другите. Халев и Исус Навин можеха да потънат в огорчението си и да се нахвърлят с обвинения срещу останалите десет съгледвача, упреквайки ги, че ако бяха повярвали, нямаше да им се налага да преминават през тази пустиня. Вместо това, те не преписаха нищо лошо на хората, които говориха против тях; с това те освободиха собствените си души.

Да поемаме риск. Кулминацијата на доклада на Халев беше: „Да вървим напред и да я завладеем, защото със сигур-

ност ще я превземем!” (Числа 13:30). Останалите се бяха изплашили от пресилено представените великанни. Големите души пристъпват към действие. Малките душици бягат, дори никой да не ги гони. Големите души вярват в Бог и поемат рисък. Набръчканите души избягват всякакъв рисък, защото предпочитат да живеят в страх от това, което би могло да се случи.

Да се доверим. От една страна: Животът в страх и грижа гарантира набръчканата душа. От друга страна: Ако се опитаме да си играем на Бог и поемаме компетенции, които не са ни присъщи, ние също ще се смаляваме. Голямата душа живее със спокойствие пред предстоящото, защото предпочита да се довери на Господа.

Да не живеем за „нещата”. Поддържайте материализма в живота си в шахова позиция. Този, които живее за това да събира вещи – или като ги купува или постоянно скърби за неща, които не може да си позволи – се признава до малка душа.

Да обуздаем апетита. Този, който оставя страстите да го завладяват, отслабва душевната си сила – храна, пристрастност или други неконтролирани страсти вземат надмошие. Личността Халев запазва както телесно, така и духовно самообладание; иначе Халев няма да може да каже, че на осемдесет и пет години е все още толкова силен както е бил на четиридесет (Исус Навин 14:10-11)?

Падение. Големите души се замислят върху значението на живота. Те търсят смисъла. Те

се борят за това да поставят ръководството на живота си върху философски и теологичен фундамент. Дребните души потъват в дребнави неща. Те изгарят интелектуалната си енергия за толкова важни неща като резултатите от футболните срещи и времето, водят повърхностни разговори.

Да бъдем щедри. Алчността може да кара салдото по банковата ни сметка да набъбва, но за разлика от това смалява душата ни. Празнувайте за миналото, хванете настоящото и се радвайте за бъдещето. Големите души се учат от миналото, но не живеят в него; те осъзнават, че „доброто старо време” е по-скоро старо, отколкото добро. Те живеят в настоящото и се усмихват на идния ден, както се казва в Притчи 31:25. Святите души живеят във вчера, те не могат да направят нищо с настоящото и се страхуват от утрешния ден.

Да мислим глобално. Големите души следват Господаря на Вселената. Набръчканите души искат да имат селски Бог, който да чете желанията по очите им. Големите души се радват на разнообразието на Божието творение. Малките душици желаят свят, който да прилича навсякъде на техния. Големите души виждат ролята си в това да служат на света. Малките души превръщат собствения си свят в цял свят.

Давид облича голямата душа в класическите думи: „Ще тичам по пътя на Твоите заповеди, защото Ти ще разшириш сърцето ми” (Псалом 119:32). Божият народ оставя Бог да освободи сърцето им и така избягва синдрома на сбръчквашата се душа. ■

Псалом 119:16-25

Ще се наслажддавам на наредбите Ти и словото Ти няма да забравя.

Стори добро на слугата Си, за да живея и да пазя словото Ти!
Отвори очите ми, за да Виждам чудеса от Твоя закон.

Чужденец съм аз на земята; не скривай от мен заповедите Си!
Душата ми Всякога чезне от конкремитет
ТВоите наредби.
Ти си смъмрил горделивите,
проклетите, които се отклоняват от ТВоите заповеди.

Вдигни от мен укор и презрение, защото пазя ТВоите свидетелства.
Макар и князе да седят и говорят против мен,
слугата Ти размишлява върху ТВоите наредби.
И свидетелствата Ти също са моя наслада и мои съветници.

Душата ми прилепва към пръстта. Съживи ме според словото Си!

Пет принципа на сеенето и приложението им в християнския

Галатяни 6:7-8

„Не се лъжете, Бог не е за подиграване! Но неже, каквото посее човек, това и ще пожъне. Защото, който сее за плътта си, от плътта си ще пожъне тление, а който сее за Духа, от Духа ще пожъне вечен живот.“

Тук апостол Павел ни показва, че злото не си заслужава. Това е така в миналото, важи за настоящото и ще бъде същото и за в бъдеще. Бог не прави изключения. Бог е любов, Той е верен и справедлив.

Бог даде своят Син, за да се прекрати злото в света. Интересното тук е, че става дума за духа. Нашите стремежи и действия трябва да са насочени в духовната сфера. Не се казва обаче, че чрез добрите си дела ще придобием вечен живот или спасение. Божията милост е единствената, която може да ни дари с вечен живот.

В един коментар на библейските стихове се казва:

Посочвайки плът и дух тук, вероятно апостол Павел говори за евреи и християни: обрязването на плътта е бил един ритуал от миналото; но обрязването на сърцето чрез духа е основния стремеж на бъдещето. (Коментари на Адам Кларк, стр. 1167)

Бог ни е дал житейски принципи, според които да водим живота си. Той ни дава принципа на първопричина-действие. И така, първият принцип, който прочетохме е:

1. Ние жънем това, което сме посели.

Този принцип ни се разкрива още при сътворението на света. Виждаме това в Битие 1:21-24: „И Бог създаде големите морски чудовища и всяко живо същество, което се движи, от които водата гъмжеше според видовете им, и всяка крилата птица според вида ѝ. И Бог видя, че беше добро. И Бог ги благослови и каза: Плоде-

те се, множете се и напълнете водите в моретата; нека се множат и птиците по земята!“ (21-22)

Това е основен принцип, че вида произлиза от същия вид. От рибата не може изведнъж да произлезе птица. Ако ние посеем семена на моркови, то можем да очакваме, че при достатъчни грижи за тях ще берем по-късно именно моркови. Ако случайно порасне нещо друго, то при опаковането някой е събркал с нещо.

Ако в християнският си живот посеем нещо добро, то ще и пожънем добро, положително и радостно нещо. От друга страна, ако сеем нещо зло, то от него определено няма да произлезе нищо добро.

Това е положителен, градивен и настърчителен процес. Нека погледнем към Псалом 1:1-6:

„Блажен човекът, който не ходи по съвета на безбожните, нито стои в пътя на грешните, нито седи на седалището на присмивачите, а насладата му е в закона на ГОСПОДА и върху Неговия закон размишлява ден и нощ! Той ще бъде като дърво, посадено при водни потоци, което дава плода си на времето си и чийто лист не повяхва; и всичко, което върши, ще преуспява. С безбожните не е така, а те са като плявата, която вятърът отвява. Затова безбожни няма да устоят в съда, нито грешни — в събранието на праведните. Защото ГОСПОД познава пътя на праведните, а пътят на безбожните ще ги отведе към гибел.“

Това е основен Божий принцип, който трябва да ни настърчава да оставим доброто да се ширя в нас и да „плевим“ злото от себе си. И така ще жънем това, което сеем.

Някои биха казали, че днес света не изглежда така. От друга страна те са прави, но и не са. Ще разгледаме това във втория принцип.

Този принцип често ме кара да бъда по-спокойен, особено когато шофирям. Преди време ед-

1 живот

но списание проведе тест. Двама шофьори трябваше да тръгнат от Хамбург за Мюнхен. Единият е получил инструкции да кара по възможно най-бърз начин, а другия да кара сигурно и внимателно. И двамата шофьори са били включени към EKG апарат. Бързащия шофьор е стигнал с 45 минути по-рано от другия. Но според изследванията той е причинил по време на пътуването на тялото си много повече стрес и вълнение от втория шофьор.

И тук: Доброто си струва

Сигурно Ви се е случвало, някой да Ви изреже път докато шофират. Понякога ни се иска да им го върнем, но това определено не е нещо добро. Рано или късно всеки от нас трябва да поеме отговорност за постъпките си.

Сигурно си мислите: Добре, смятам че мога да живея по този принцип на сеене и жънене на добро. Но как се случва така, че злонамерените хора живеят все по-добре от останалите. Тези, които не се придържат към доброто като че ли са по-добре.

Това ни кара да стигнем до втория принцип. Това, което посеем, това и ще пожънем; но по-късно – в друго време от годината, не през пролетта, а по-скоро в края на лятото или през есента.

2. Не жънем веднага, след като сме посели, а по-късно – по време на жътва

Това се разкрива в редица Библейски тексто-

вото. Като например в Псалом 145:15: „Очите на всички гледат към Теб и Ти им даваш храната им на определеното време.“

Или в Псалом 104:27: „Всички тези чакат Теб – да им дадеш храната им на времето й.“

Галатяни 6:9: „Нека не ни дотяга да вършим добро; защото, ако не се уморяваме, своевременно ще пожънем“

Това не ни ли ободрява? Ние искаме да правим добро – и го правим – но се изморяваме, не получаваме признание, изтощени сме и просто искаме да се предадем.

Но Бог не пропуска. Павел тук пише, че не бива да се уморяваме, защото ще дойде време за жътва. Това е обещание. Не е обещание от човек, но Божествено обещание.

Еклесиаст 3:1-8: „Има време за всяко нещо и определено време за всяко намерение под небето: време за раждане и време за умиране; време за насаждане и време за изкореняване на на-

саденото; време за убиване и време за изцеляване; време за събаряне и време за градене; време за плачене и време за смеење; време за жалеене и време за танцување; време за хвърляне на камъни и време за събиране на камъни; време за прегръщане и време за въздържане от прегръщане; време за търсене и време за изгубване; време за пазене и време за изхвърляне; време за късане и време за шиене; време за мълчане и време за говорене; време за обичане и време за мразене; време за война и време за мир.”

Това е животът ни тук. Всяко нещо има своето време. Не можем да направим всичко наведнъж. За всичко има определено време.

Когато сме направили нещо, което е добро, но не сме получили благодарност, никакъв положителен отговор или насърчение, си мислим, че е било напразно. От друга страна, когато направим нещо, което не е толкова добро, което може дори да се нарече лошо и никой не го е забелязал, си мислим че сме се отървали този път.

Еклесиаст 8:11-13: „Понеже присъдата срещу зло дело не се изпълнява бързо, затова сърцето на човешките синове е напълно предадено в тях да вършат зло. Въпреки че грешникът върши зло сто сто пъти и дългоденства, пак аз зная, че ще бъде добре на боящите се от Бога, които се боят пред Него. Но на безбожния няма да бъде добро и като сянка няма да продължи дните си, защото не се бои пред Бога.”

Не Ви ли звучи познато?

Когато направя нещо неправилно, тогава очаквам Бог със сигурност да ме накаже при следваща възможност. И със сигурност ще приема наказанието. Но Бог не е такъв. Той е дълготърпелив и е милостив, Той проща, когато ние се разкайваме, въпреки че трябва да понесем последствията от греха си.

Но обществото ни живее с такава скорост и бързина, в позицията да изисква всичко на момента, ориентирано само към себе си, към самореализацията: едно разтворимо (НЕС)общество.

Нека погледнем телевизионната храна, микровълновата, бързо разтварящо се кафе, ориз, който се приготвя за 5 минути и т.н. В телевизионните сериали за 45 минути или час се решават проблемите от живота. А когато те се разиграват в нашия живот, ни се налага да чакаме седмици, месеци, понякога години, докато се намери разрешение на проблема.

Може би е насърчително за част от нас, че не биваме наказвани веднага за греховете си, така че имаме време да се променим. От друга страна не получаваме веднага наградата за добрите си дела. Трябва да чакаме Бога. Трябва да проявим търпение. Така се случва с плода, който засяваме. Всичко изисква определено време.

А абсолютният край е, че Бог ще изпрати отново Сина си на земята, за да бъдат преобразени живите, а мъртвите възкресени. След това ще настъпи окончателната присъда над злото. Но ние като християни трябва да проявяваме търпение днес, да устояваме и да се научим да ставаме по-добри – по-съвършени.

Нашият живот тук е заобиколен от бързащи хора, нетърпеливи да се случи това, което желаят. Но Божиите времеви планове са много често по-различни. Ако можем да сеем, то трябва да се научим да чакаме. Бог е верен. Можем да вярваме, че добрите семена, ще произведат и добър плод. Бог знае кое е най-доброто за нас и кога да ни го даде.

И още веднъж Галатяни 6:9: „**Нека не ни дотяга да вършим добро; защото, ако не се уморяваме, своевременно ще пожънем**”

Павел ни казва, че трябва да продължаваме активно, да не се оставяме нещо да ни възира, дори да не виждаме все още резултата. Звучи по-лесно, отколкото в действителност е. Но ние имаме вечната упора и утешител: Святия Дух.

Редица от нас са от десет, двадесет или тридесет години вярващи. Всички ние работим, а къде са плодовете? Част от работата ни ще донесе плод в близко или далечно бъдеще, но големата жътва ще настъпи с идването на Иисус Христос.

За нас хората това има значение, защото ние желаем още тук и сега да видим резултата. Но Бог работи за вечността.

Ще пожънем това, което сме посели, но това ще се случи във времето, което Бог е определил.

3. Третия принцип гласи, че ще пожънем много повече от онова, което сме посели.

Този принцип е много приятен. Той е част от законите в природата. Този принцип важи и за лошите дела. Можем да видим как работи злото

в обществото ни. Добрите примери, които деца-та ни могат да следват са много по-малко от лошите. Сигурно сте забелязали как един човек с ужасно поведение може да зарази цялата атмо-сфера. Всичко около него прихваща неприятна „миризма”.

Като християни ние сме призовани да подкрепяме „християнската страна”. Поради това в Библията откриваме редица примери за нехристиянски и християнски начин на живот, за да се научим от тях. И Бог всеки път ни показва, че трябва да избираме доброто.

Възможно е ние да не преживеем „ефектите” от обикновените си добри дела, които вършим през християнския си живот, но можем да бъдем уверени, че те ще донесат плод.

Във всички наши постъпки, колкото и да са малки, трябва да действаме като християни, защото това са онези малки семена, които сеем (в обществото около нас).

В тази връзка желая да прочетем 1. Коринтяни 3:6: „Аз посадих, Аполос напои, но Господ даде растежа.”

Както Павел сееше в мисионерските си пътешествия, така ние посаждаме житейската сфера. Част ще падне на добра почва, друга част на лоша. Но Бог ще се погрижи, то да произрасте. Това е в Неговата сфера на влияние.

Това означава, че малките неща, които ние като християни правим са от значение. Не бива да подценяваме стойността на светлината, която имаме в този свят. Ние сеем добро, което може да не е огромно, но то определено ще произведе плодове.

4. Ние жънем в размера, с който сме сели.

2. Коринтяни 9:6: „А това казвам, че който сее осъдно, осъдно и ще пожъне; а който сее щедро, щедро и ще пожъне.”

Лука 6:38: „...давайте и ще ви се дава; добра мярка, натъпкана, стърсена, препълнена ще ви дават в скита; защото с каквато мярка мерите, с

такава ще ви се отмерва.”

Дългогодините ни молитви, гостоприемството ни, любовта към близките, времето отделено за другите и пр. – всичко това не остава незабелязано. Това са дела, които не ни квалифицират за Божието царство, но са нашият отговор и реакция на Божия призив и Христовата милост към нас. В естеството на Нашия Господ е заложено даването в изобилие. Можем да се убедим в това поглеждайки към природата с цялата ѝ пълнота и красота, разнообразие и съвършенство.

5. Ще имаме пълен добив само, ако работим върху посятото, постоянно стваме и проявяваме старание.

Не е нужно да се грижим за появата на плевелите между посевите, те изникват сами.

От притчата за сеяча в Марк 4 глава знаем, че в християнския си живот трябва да проявяваме търпение и да заздравяваме вярата си. Ако пре-небрегваме молитвата, изучаването на Словото и постите, то какви християни сме? Струва ни време, енергия и издръжливост да поддържаме духовна дисциплина, да се приближаваме до образа на Христос. На духовното си поле ще имаме добра реколта само, ако изразходваме енергията си, за да работим на нея.

2. Солунци 3:13: „А на вас, братя, да не ви дотяга да вършите добро.”

СУВЕРЕНИТЕТА НА БОГА И ВОЛЯТА НА ЧОВЕКА

“Защото Бог е, Който, според благоволението Си, действа във вас и да желаете и да го изработвате...” (Фил. 2:13). Днес има голяма обърканост относно силата и естеството на волята на грешния човек, в разнообразните иронични мнения, дори и между християните. Преобладаващата идея, която се поучава от много амвони е че човек има “свободна воля” и грешника получава спасение, чрез своята воля и съдействието на Святия Дух. Ако някой отрече “свободната воля” на човека, т. е. неговата способност да избира добро или да приеме Христос, то ва би поставило такъв човек моментално в презрение от другите хора. Но все пак Писанието категорично казват: **“И тъй, не зависи от този, който иска, нито от този, който тича, но от Бога, Който показва милост.”** (Римл. 9:16) На кого да се вярва: Бог или човек?

Но някой ще възрази, не каза ли Иисус Навин на Израил, „изберете днес кому искате да служите...”? Да действително, но довършете изречението - „на боговете ли, на които служиха бащите ви оттатък реката, или на боговете на аморейците, в чиято земя живеете.” (И. Навин 24:15) Но защо да съпоставяме стиховете от Божието Слово, те никога не си противоречат, тъй като Словото казва: „Няма никой разумен, няма кой да търси Бога.” (Римл.3:11) Не каза ли Христос на юдеите: “не искате да дой-

дете при Мене, за да имате живот.” (Йоан 5:40) Да, каза и някои наистина отидаха. Вярно е, но кои бяха тези, които отидаха? Тези са: **„А на ония, които Го приеха, даде право да станат Божии чада, тоест, на тия, които вярват в Него-вото име; които се родиха не от кръв, нито от плътска похот, нито от мъжка похот, но от Бога.”** (Йоан 1:12-13)

Но нали, ... Писанието казва: **“Ако иска някой да дойде”** (Матей 16:24) Казва, но това не значи, че всеки има тази воля “да дойде”. Какво да кажем за тези които няма да дойдат?

“Ако иска някой да дойде, не означава нищо повече от това, че в грешника има способност “да дойде”; както и “прости ръката си” (Лука 6:10) не означава повече от това, че човекът с изсъхналата ръка имаше сила да прости ръката си. Грешника има вътре в себе си сили да отхвърли Христос, но няма тази сила да приеме Христос. Защо е така? Защото той има покварен ум, който е във вражда с Бога: **“Защото копнежът на плътта е враждебен на Бога, понеже не се покорява на Божия закон, нито пък може.”** (Римл. 8:7) Защото грешника мрази Бога: “Ако светът ви мрази, знайте че Мене преди вас е намразил.” (Йоан 15:18) Човек избира това кое то е в сходство със самия него; това кое то му допада, затова преди човек да може да избере духовното трябва самият той да е променен - той трябва

да е новороден! Може ли да се постави въпроса: Святия Дух не преодолява ли човешката враждебност спрямо Бог, когато го изобличава за грех и нуждата от Спасител е неотложна? Много хора са вътрешно изобличавани чрез благовестието и действието на Святия Дух, но все пак са погинали и тази враждебност не е била преодолена. Не бива да пренебрегваме факта, че Святия Дух прави нещо повече в “нас вярващите” (Ефес. 1:19), защото Той “.. действа във вас и да желаете и да го изработвате...” /Фил. 2:13/ Арминианите които изповядват универсалния атонмент ще твърдят, че Духът работи еднакво във вярващите и в невярващите, като единственото различие е в това, че вярващия се подчинява, а невярващия се съпротивява. Ако това е така, тогава християнина би имал никаква заслуга и основание да се хвали, но в действителност той не може да се хвали за такова “съдействие със Святия Дух”. Това напълно ще противоречи на словата “защото по благодат сте спасени чрез вяра, и то не от самите вас; това е дар от Бога” (Ефес. 2:8). Нека всеки читател си спомни своята лична опитност. Не е ли имало време, когато си имал желание да дойдеш при Бога? Да, и си дошъл. Сега с готовност казваш, както в Псалом 115:1 се казва: „Не на нас Господи, не на нас, но на Своето Име дай слава. За милостта Си и за истината Си”. Признаваш

ли, че Святия Дух се е справил с твоята съпротива, за да имаш желанието да дойдеш. Така е. И в същото време това не се е случило с някои други хора, които също бяха чули благовестието както и ти. Следователно Святия Дух е работил в теб. Ако ти отговориш: "да аз си спомням, но знам че моята воля взе участие във всичко това". Тогава аз отговарям: "вярно е". Но преди твоята воля да подейства, Святия Дух е преодолял твоята враждебност към Бога, която и всеки плътски човек също има. Това не е станало с другите, които са още в неверието си, нито може да се каже за тях, че тяхната враждебност си остава, защото не са пожелали. Никой човек няма желание за Бог, докато Той не извърши благодатното си действие в сърцето. Какво е всъщност "волята на човека"? Да ли е независима способност, която определя желания и действия, или е в зависимост от друг. Волята свободна ли е или подчинена? Волята ли е управляваща човека, или други импулси управляват волята? Волята ли управлява съзнанието, или обратното е вярно? Независима ли е волята или е подчинена на други сили извън човека. В Словото Божие четем: "И като видя жената, че дървото беше добро за храна (възприятия и интелект), и че беше приятно за очите (желание или неохота), дърво желателно, за да дава знание (харесване), взе от плода му та яде." (проява на волята) Отговора на тези въпроси е от голямо значение за правилните позиции в християнското учение.

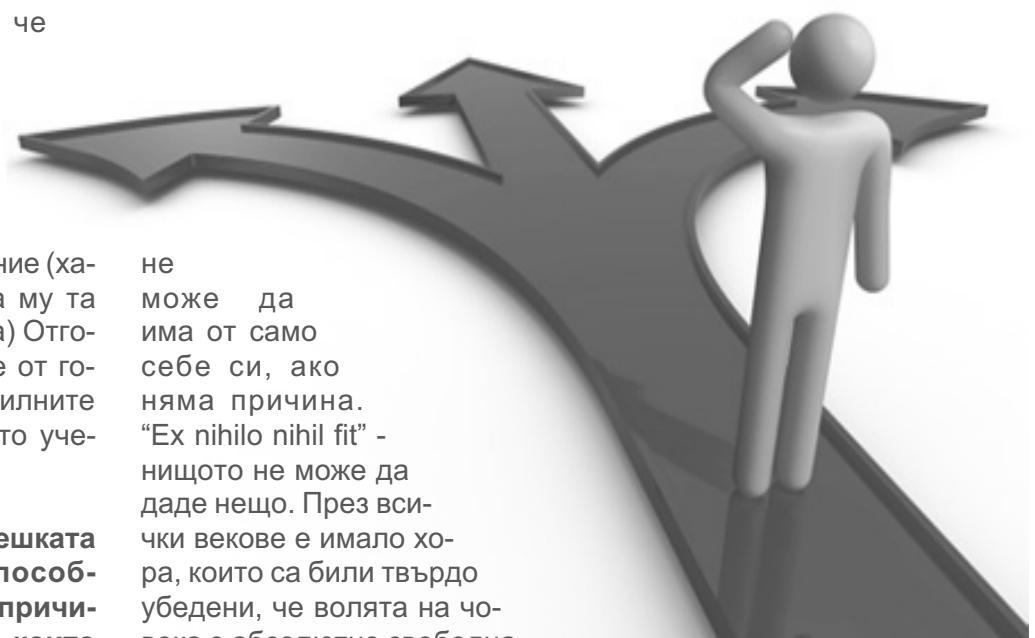
1. Естеството на човешката воля Волята има способност за избор, който е причина за всички решения, които

човек взема.

За да има даден избор това означава, че нещо е отхвърлено и нещо друго е прието. Позитивното и негативното трябва да са в съзнанието, за да се направи избора. Всяко действие или бездействие е причинено от предпочитанието, кое то волята упражнява в избора. Където не се прояви предпочтение, няма проява на воля. Волята се проявява чрез избор, а избора е предпочтение на съществуващите алтернативи. Но има нещо, което оказва влияние на избора; това е причината и мотивът, които помагат за вземане на решението. Следователно има сила, която влияе на волята при вземане на решенията, така че волята не е независима. При наличието на фактор, влияещ на волята тя не може да бъде независима; не може в същото време да бъде и причина и следствие(результат). Волята не е причина, защото причините са тези които правят волята да направи избор. Волята се явява като следствие от причините. Но щом волята е следствие тя е зависима от причините, така че волята не е независима. В този смисъл никога не може да се говори за свободна воля. Воля

Те са считали, че волята притежава себеопределяща сила, но дали това е така нека видим от следващия нагледен пример: Преди няколко години, ние посетихме един приятел пастор на неделната сутрешна служба. След службата той сподели с нас, че има силно главоболие. Междувременно се изявиха нужди за посещение на болни в следобедните часове. Нашият приятел пастор искаше да изпълни това задължение, но неговото състояние беше такова, щото ако не си починеши следобед, положението му имаше голяма вероятност да се влоши и да не може да проповядва на вечерната служба. Той трябваше да вземе решение между две алтернативи. Първата беше да посети болните и да рискува влошаване на здравето си и вечерната служба; втората алтернатива беше да си почине следобеда и се възстанови за вечерната служба, а посещенията да се извършат на следния ден. Кое в този случай прави нашия приятел да вземе решение. Волята ли? Не! Вярно, че в края на всичко волята направи избора, но самата воля беше принудена. Той трябваше да балансира алтернативите. Всяка от тях има-

не
може да
има от само
себе си, ако
няма причина.
"Ex nihilo nihil fit" -
нищото не може да
даде нещо. През всички векове е имало хора, които са били твърдо убедени, че волята на човека е абсолютно свободна.

ше силни мотиви за да бъде избрана. Сърцето и умът на този човек притегляха нещата, докато той избра алтернативата с по-силните мотиви. Тогава волята му подейства и направи избора под влиянието на разсъжденията, които извърши притегляйки мотивите. Умът упражни влияние върху волята. Но ако умът контролира волята, тогава тя не може да се нарече свободна. Ако ние истински познаваме същността на свободата и правилно разберем ролята на мотивите влияещи на волята, тогава ще бъдем напълно уверени, че между тях не съществува конфликт. Нека внимателно проследим нашия Спасител в Матей глава 4. В първия стих на главата четем: „Тогава Исус беше отведен (или заведен) от Духа в пустинята за да бъде изкушаван...“ В Евангелието на Марко 1:12 е казано: „И веднага Духът Го закара в пустинята.“ Тези които прокламират свободната воля, никога не биха могли да хармонизират тези два стиха, тъй като „отведен“ и „закаран“ имат коренно различен смисъл. Думата „закаран“ говори за принудителен мотив на който не може да се противостои; докато в „думата „заведен“ се вижда доброволно действие. Когато вземем предвид разширена в подробност картина на случая от двете места в Словото Божие, разбираме, че Исус беше закаран, но отива доброволно. Точно тук се вижда свободата на волята на човека и ефекта на Божията благодат в хармония и съгласие. Грешника също може да бъде принуден и привличан вътрешно чрез Духа и да „дойде при Христа“. Вътрешният подтик и принуждение са мотивирали неговата воля да реши това. Философите настояват, че волята направлява човека, но Създателятказва в Своето Слово - сърцето е доминиращо. Мно-

го цитати идват в потвърждение на това. „Повече от всичко друго що пазиш, пази сърцето си, Защото от него са изворите на живота“. (Притчи 4:23)

„Защото отвътре, от сърцето на човеците, излизат зли помисли, блудства, кражби, убийства, прелюбодейства, користолюбие, нечестие, коварство, сладострастие, лукаво око, хулене, гордост, безумство“. (Марк 7:21-22)

„Тия люде се приближават при Мене с устата си, и Ме почитат с устните си; Но сърцето им далеч отстои от Мене“ (Матей 15:8). В Библията, думата „сърце“ се споменава 3 пъти повече от думата „воля“ и където се говори за воля в повечето случаи се има предвид Божията воля. Ето един човек пред който са поставени две алтернативи. Коя от двете ще бъде избрана? Тази, която повече апелира на неговото сърце. Пред него стои път на святынството и праведност и път на греховни удоволствия. Кой от тези пътища ще бъде избран? Широкия! Защо? Защото това избира сърцето му. Това може ли да се нарече неговата свободна воля? Не, в никакъв случай не може! Защо не е неговата свободна воля? Защото той е направил предпочтение - избор, който е повлиян. Има причини, които са повлияли волята така, че тя е избрала широкия път. Защо е изbral именно широкия път? Той го е предпочел, защото това е продиктувало грешното му сърце. Същите алтернативи стоят и пред тези, които се спасяват, но защо те избират тесния път? Защото Бог им дава нови сърца, които търсят святост и правда. Така че, не е волята, а сърцето прави човек да се отстранява от Бога и живее в греха. (Еп. 17:9) В обобщение ще кажем, че волята е причината за всички действия, но волята не е пряката причина. Както ръката се

движи контролирана от своите мускули, жили и нерви, а самата ръка се контролира от ума, така и волята се управлява от ума, а ума е под влиянието на различни мотиви които изпълват сърцето. Но някой би запитал: Не говори ли Божието слово за нашата воля когато се казва: „И който е жаден нека дойде. Който иска, нека вземе даром водата на живота“. (Откр. 22:17) „не искате да дойдете при Мене, за да имате живот“. (Йоан 5:40) Да говори, както говори и за уши: „който има уши да слуша“; „послушайте и ще живеете“. Говори за очи: „Към Мене погледнете и спасени бъдете..“ Говори за вяра: „Появрай в Исус Христос и ще се спасиш“. Говори за сърцето: „Защото със сърце вярва човек и се оправдава.“

2. Робството на човешката воля.

Във всички статии които обсъждат човешката воля, трябва да се признаят три примера, които дават истинска квалификация и изясняват особеностите на волята. Това са Адам преди грехопадението, Грешникът и Господ Исус Христос. В началото Адамовата воля беше свободна в две направления; свободна спрямо доброто и свободна спрямо злото. Понеже Адам беше сътворен само невинен, а не както обикновено и грешно се счита, че беше сътворен съвършен, неговата воля беше морално балансирана. Това означаваше, че в Адам нямаше предубеждения нито към доброто, нито към злото. Този Адам коренно се различаваше от цялото греховно човечество, както беше също различен и от „човека Исус Христос“.

С „Грешника“ положението е много по различно. Грешника е роден с воля, която нито е морално чиста, нито е балансирана. Неговата воля силно клони

в определена посока, като има предубеждения и е под влиянието на "измамливото си нечестиво сърце". (Еп. 17) С нашият Господ Иисус Христос отново имаме съвсем друг случай. Той коренно се различава от невинния Адам и от грешника. Иисус Христос беше "святото, което се роди от Бога" (Лука 1:35) (В този смисъл може да се каже, че не можеше да съгреши... както и в 1. Йоан. 3:9 и 5:18, се казва за роденият от Бога) С пълно страхопочитание казвам, че волята на Иисус не беше морално балансирана между доброто и злото, но в Него имаше предубеждения, макар и от положителен характер. Той беше Бог в плът. Различието в тези три воли е: Иисусовата воля винаги клони към святынта, правдата и онова, което е угодно на Бог; волята на невинния Адам можеше да избере коя да е от двете посоки; волята на грешника е поробена от грешното му естество и неговите мисли са постоянно зло. (Битие 6:5) Грешника робува на своето покварено сърце и на греха. (Римл. 6:6) Спонтанно изниква въпроса: тогава грешника има ли свобода и в какво се състои тя. Да, има свобода в сми-

съл че вътрешно не е принуждаван. Бог никога не подтиква человека да греши, но грешника няма свобода да направи избор между "добро" и " зло", тъй като неговото сърце винаги му избира това което е "зло". Нека направя една илюстрация: Ако държа в ръката си една книга за четене и я пусна... Какво ще стане? Тя ще падне. В каква посока? Надолу, винаги надолу. Защо? Тя се подчинява на закона на гравитацията, т. е. нейното собствено тегло я привлича надолу. Ако аз желая книгата да се изкачи малко нагоре и заеме място в секцията, аз трябва да извърша това действие. Сила извън книгата трябва да го направи. Такова е състоянието на грешния човек спрямо Бог. Когато Божествена сила му помага той не пропада, но ако тази сила спре да действа, човек стремглаво пропада. Кой му дава посоката на движението надолу? Неговото собствено тегло (греховно естество). Бог не го забива надолу, както и аз не давах посоката на падащата от ръката ми книга. Ако Божията благодат е отнета, всеки от нас би се привърнал с най-големия грешник. Как тогава грешника може да се

издигне към Бога? В никакъв случай чрез волята си. Сила извън него трябва да го спаси. Грешника има свобода, но тя е еднопосочна и той естествено винаги е свободен да пропада и да греши. Словото Божие казва за такъв случай: "Защото, когато бяхте слуги на греха не бяхте обуздавани от правдата." (Римл.6:20) Да Бог е предоставил на грешника свобода, но неговото желание е към греха. В увода беше подчертано, че разбирането на тези истини ще определи правилните позиции на христианина. През вековете този класически дебат за свободата или робството на волята е бил фронтова линия между апостолското учение и еретици; Августин и Пелагий; Калвинизъм и Арминианизъм. Всичко това може да се сведе до признаване или отхвърляне действието на първичния грех на человека, което е направило естествения човек тотално неспособен за духовното. (1. Кор. 2:14)

3. Безсилието на човешката воля.

Има ли волята на човек сила или способност да приеме или отхвърли Господ Иисус Христос? Имайки предвид, че проповядването на благовестието изобличава грешника за грех, би ли имал той способност да се противопостави или да се обърне към Бога? Отговора на тези въпроси ще открие нашето становище относно човешката поквареност. Всеки християнин бе се съгласил, че човек е "пропаднало създание", но какво точно се разбира от "пропаднало" е мъчно да се уточни. Преобладаващото мнение днес е, че човек е смъртен и не е в първоначалното си състояние; че наследява грехово естество по рождение, но ако положи всички усилия би могъл да преодолява. О, колко далеч от истината е това. Сла-

бости, болести, духовно безразличие и тъмнина са нищо пред истинското морално и духовно падение на човека в резултат на едемския грех. Само Святия Дух може да ни открие колко огромна е тази пропаст. Когато говорим за тотална поквареност, под това разбираме пълното разрушаване на човешката духовна структура и естество, които греха е причинил. Тотална поквареност означава, че дух, душа и тяло са поразени, унищожени и поробени на греха и сатана - "... мъртви чрез вашите престъпления и грехове, в които сте ходили някога според вървежа на тоя свят, по княза на въздушната власт, на духа, който сега действува в синовете на непокорството..." (Ефесяни 2:1-2). Това изявление на Божието Слово не подлежи на разискване или спор! Човек не е в състояние да достигне духовното и моралното... Той не може да върши онова, което духът му желае, но е като парализиран морално и духовно. Това показва, че човек не е свободен. Свобода може да дойде само като оказана помощ от Бога: "ще познаете истината и истината ще ви направи свободни". (Йоан 8:32) "Вие сте от баща дявола, и желаете да вършите похотите на баща си." (Йоан 8:44) Грехът е повече от извършени грешни действия; грехът е състояние. Това е същността на човека, който извършва действията, които са проява на състоянието му. Грехът е проникнал и е покварил всяка част на човека, затова Божието Слово трябва да: "пронизва до разделение душата и духа, ставите и мозъка, и издирива помислите и намеренията на сърцето". (Евреи 4:12) От тази тотална поквара волята на човека не е успяла да избяга. Тя е под влиянието на греха и сатана, затова никога не може да се каже, че тя е свободна, затова и всич-

чките прояви на волята са продуктувани от измамливо и покварено сърце: „Както е писано: - "Няма праведен ни един; няма никой разумен, няма кой да търси Бога." (Римл. 3:10-11)

Но, нека повторим отново въпроса: Има ли волята на човек сила или способност да приеме Господ Исус Христос? Може би следващите разсъждения ще ни изяснят този въпрос: Може ли водата по желание да покачи нивото си? Може ли чистото да излезе от нечисто? Може ли чрез воля да се възстанови нанесено унищожение? Може ли от самия грех да излезе нещо чисто и свято? В никакъв случай не може! Ако някога пропаднал грешник се стреми към Бога чрез волята си, то без съмнение това е от действието на Святия Дух, който е направил този обрат на мисли и действия. Или както е казано: "Никой не може да дойде при Мене, ако не го привлече Отец..." (Йоан 6:44) „В деня, когато изявиш силата си, твоите люде ще представят себе си доброволно". (Пс.110:3) В отговор на тези, които пропагандират "свободна воля" казвам: „Ако Христос е дошъл да спаси погиналото, свободната воля става безпредметна. Бог не създава пречки на хората като Го търсят; напротив, но всичко това което Бог прави се отблъска от човека. Човек наистина има свобода в смисъл, че никой не го насиства да отрича Христос, но по отношение на своето робство в греха, той не може в никакъв случай да избере доброто, а камо ли да преодолее злото. „Защото копнежът на плътта е враждебен на Бога, понеже не се покорява на Божия закон, нито пък може; и тия, които са плътски, не могат да угодят на Бога". (Рим. 8:7-8) Волята не е независима, тя е подчинена и слугува. Грешника не е свободен, защото е поробен от греха и това много ясно

е казано от Исус: "... ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни". (Йоан 8:36)

Човек е мислещо същество и като такъв има отговорност пред Бога, но когато се твърди че е свободен и независим, тогава става отричане на неговата пълна поквареност. Тази поквареност следствие на първия грех на нашия праотец Адам, засяга напълно и волята. Волята се управлява от сърцето и умът, които са също покварени. Ако някой се обърне към Бога, не е възможно това да не е извършено в човека от Него, както е писано: "Зашто Бог е, Който, според благоволението Си, действува във вас и да желаете това и да го изработвате." (Фил. 2:13) Грешниците може да си мислят, че са свободни, но не са: "между кого и ние всички сме живели някога в нашите плътски страсти, като сме изпълнявали волята на плътта и на помислите, и по естество сме били чада на гнева, както и другите." (Ефесяни 2:3) Аз лично вярвам, че волята е свободна, но само до толкова щото да изявява нашата грешна натура. Гълъбът не може да яде мърша, както гарвана. Сатана няма воля и желание за святост... "Бог не се изкушава от зло и Той никого не изкушава" (Яков 1:13) Грешникът никога не би имал воля, която да угоди на Бог, затова трябва да бъде роден от Бога. Роденото от плът е плът и волята му винаги ще проявява същността на плътската си натура. Някои от декретите на Трентския Събор (1563г.) и до днес са ръководещи правила за католиците: "Ако някой отрича, че волята на човек може да бъде в унисон на Божията воля, за да се предостави на Бога и добие оправдание; ако някой твърди, че волята на човек няма свобода да избере това което иска, нека такъв да бъде проклет". "Ако някой казва, че сле-

дствие на грехопадението на Адам свободната воля на човека е загубена, останала безсилна и тази измислица на дявола се появи в църквата от някого, то нека той да бъде проклет". Ето как днес тези, които настояват, че волята на човек е свободна, вярват точно така, както и католиците. Римо-католическата църква и арминияните вървят ръка с ръка в тези и други подобни декрети на Трентския Събор: "Ако някой твърди, че новородените и оправданите трябва да вярват, че са в числото на избраните, нека да бъде проклет". (това е в противоречие на 1. Сол. 1:4-5)

"Ако някой има абсолютна увереност, че ще удържи до край, нека той да бъде проклет". (в противоречие на Йоан 10: 28-30) За да бъде човек спасен, три неща са абсолютно необходими: Бог Отец трябва да го е планивал; Бог Синът трябва да го е изкупил; Бог Свети Дух трябва да го е приложил. Бог прави много повече от едно предложение. Ако Той само ни отправя покана, всички до един ще си останем загубени. Четете в книгата на Ездра как цар Кир беше подбуден от Бог да издаде декрет, който освобождава пленниците и им дава право да се завърнат в Ерусалим и съградят Божия Храм. (Ездра 1:1-3) Ето едно чудесно предложение и подаряване на свобода. Възползва ли се целия Израил да изbere свободата? За жалост, не. Повечето се задоволиха да живеят поробени. Само един незначителен "остатък" се върна. И защо именно те? Отговора е: "Тогава станаха началниците на бащините домове на Юда и Вениамина, и свещениците, и левитите,

всичките, на които Бог подбуди духа да възлязат, за да построят Господния дом, който е в Ерусалим". (Ездра 1:5) (погоду ще видите, имената им записани в книгата на живота!) Така е и днес, когато Бог подбуди духът на Своите избрани чрез действието на Святия Дух, за да могат да се отзоват волово. През последното столетие, най-вече професионалните евангелизатори носят отговорността за ироничните възгледи на християните относно волята на човека. Това фалшиво учение се утаява в мнозинството, поради тяхната ленивост да "изпитват всичко" (1. Сол.5:21) От повечето евангелски амвони се говори, че Бог е направил всичко и сега спасението напълно зависи от решението на грешника. Бог е изпълнил Неговия дял, сега човек трябва да изпълни своя дял. Горко! Какво биха могли да стоят безжизнени хора "мъртви в престъпления и грехове" (Ефесиани 2:1) Когато покани се отправят от амвоните към грешниците, една картина се открява, като се прави аналогия с болен на легло човек, който има лекарството пред себе си; единственото което трябва да направи е да се присегне и го

вземе. Ако някой действително настоява, че тази картина е точна, той трябва да допълни, че този болник е също и сляп и не вижда лекарството (Ефес. 4:18), парализиран и не може да движи ръцете си (Римл. 5:6) и в сърцето му има не само недоверие към лекаря, но е изпълнен с омраза към него (Йоан 15:18). Колко фалшиво е сравнението с болника, нали? Христос не е дошъл да спаси желаещите, а погиналите, които са напълно неспособни да си помогнат. "Да отвориш очите на слепите, Да извадиш запрениите от затвор, И седящите в мрак из тъмницата". (Исаия 42:7)

В заключение нека изясним още един въпрос, който е в пряка връзка с казаното до тук. - Защо проповядваме благовестието, ако човек е безпомощен да се отзове? Защо отправяме покана към грешниците, ако грехът ги е поробил и те нямат сила да дойдат? Отговорът е следния: Ние не проповядваме благовестието защото вярваме, че човек е в състояние да вземе решение да приеме Христос, но проповядваме защото ни е дадена заповед да го правим. (Марк 16:15) Независимо от това, че то е глупост за тези

които го чуват, „защото словото на кръста е безумие за тия, които погиват; а за нас, които се спасяваме, то е Божия сила.“ (1. Кор. 1:18) „Божието глупаво е по-мъдро от човеците...“ (1. Кор. 1:25) Грешникът е мъртъв в греховете си. (Ефесяни 2:1), а мъртвите са totally неспособни да желаят нещо, така че „тези които са плътски, не могат да угодят на Бога.“ (Римл. 8:8) За човешката логика и мъдрост е безсмислено да се проповядва на мъртвите. Но Божиите пътища не са като на-

шите. „Бог благоволи чрез глупостта на това, което се проповядва да спаси вярващите.“ (1. Кор. 1:21) За человека е глупост да се пророкува на сухи кости и да им говори: „Сухи кости, слушайте Господното Слово“ (Езекил 37:4) О, но тук е проявена силата на Словото! „Дух е; Живот е“ (Йоан 6:63) Мъдри хора стоящи до гробницата на Лазар биха счели, че е безумие да се говори на един мъртъв: „Лазаре, излез вън!“ О, но Този който говореше беше и Е Възкресението и Живота и

чрез Неговото слово мъртвите оживяват! Ние проповядваме благовестието не защото мислим, че грешниците имат волята да дойдат, но защото самото благовестие е Божия сила за спасение. Ние също проповядваме защото знаем, че „ще повярват всички, които са определени за вечен живот“. (Деян. 13:48) „Ще дойдат при Мене“ (Йоан 6:37); „Ще чуят гласа Ми“ (Йоан 10:16) (казва Исус)! Наистина те: ЩЕ!!! Както е писано: „Твоите люде ще представят себе си доброволно в деня на Твоята сила“. (Пс. 110:3)

Скрити съкровища

Отмъстете още сега!

Замисляли ли сте се върху това какво иска врага Ви в действителност от Вас?

Ако имате врагове сигурно знаете, че те се радват да Ви видят наранени и в затруднение. Не ситуацията, в която се намирате, която кара тези хора да чувстват така, но Вашата реакция.

Врагът иска да вижда как страдате. Той не желае да живеете в мир и щастие. Мрази да вижда как се наслаждавате на живота. Веднъж чух подобно изказване: Нашето отмъщение е, че все още живеем. Тези думи ме впечатлиха. Замислих се какво означава да живеем в действителност и до каква степен можем да си отмъщаваме, когато врага ни напада. За мен да живея означава много повече от обичайното съществуване. То означава да се наслаждавам с мир и любов и да ценя всеки момент, както и да продължавам изпълнена с надежда. Библията ни разкрива кой е действителният ни враг. Той желае да ни смаже, да ни вижда тъжни, огорчени и духовно наранени. За жалост, повечето от нас улесняват работата му, допускайки подобни чувства и освен това ги подхранват. Ние трябва вършим своето дело и да не стъпваме в капаните на врага предоставящи му възможността да ни ограби мира, щастието, любовта и надеждата, докато преминаваме през тежки времена. Нека не оставяме той да ни хвърля в изтощение, тъга и огорчение, но по-скоро да даваме място на онова, което той мрази най-много: щастие, мир и любов. Възползвайте се още днес от това отмъщение!

В търсене на старите текстове!

Знаехте ли, че Библията съдържа интересен спор

между два архангела за костите на внука на фараон Рамзес 2?

Единият от архангелите – Михаил – изговаря нещо, което ни кара да разберем как трябва да гледаме на отмъщението.

Знаете ли името на другия архангел и как се казва внука на Фараона? Отговорът можете да намерите в стих 9 от кратката книга Юда в Новия Завет.

Библията ни показва фактите на естеството ни и как да се противопоставяме на разума. В Посланието към Римляните 12:19-21 можем да прочетем как може да изглежда нагласата ни спрямо отмъщението.

„Възлюбени, не си отмъщавайте, а дайте място на Божия гняв; защото е писано: „На Мене принадлежи отмъщението, Аз ще отплатя, казва Господ.“ И така, „Ако неприятелят ти е гладен, на храни го; ако е жаден, дай му да пие; защото, като правиш това, ще натрупаш жар на главата му.“ Не се оставяй да те побеждава злото; но ти побеждавай злото чрез доброто.“

В Библията има редица истории за хора като Йосиф (сина на Яков), цар Давид, царица Естир и Данайил, които предпочетоха да оставят отмъщението в Божията река и се довериха на справедливостта му. Можем да прочетем тези примери в Стария завет.

До каква степен би се променил живота Ви, ако Вие реагирате по същия начин?

За да променим нещо в света трябва първо да поправим живота си. За да сме в състояние да даряваме другите от нас с мир и радост, трябва първо тези две да обитават в нас. Потърсете тези скрити съкровища, които Бог желае за нас.

Псалом 28

Към Тебе ще извикам, Господи, канаро моя;
Не замълчавай към мене, да не би, ако останеш
мълчалив към мене, да се оприлича на ония, които
слизат в рова. Послушай гласа на молбите ми,
когато викам към Тебе, когато дигам ръце към най-
вътрешното на Твоето светилище.

Не ме завличай с нечестивите и с ония,
които вършат беззаконие,

Които говорят мир с близните си, а в чието сърце има
злоба. Въздай им според делата им и според нечестието
на постъпките им; въздай им според делата на ръцете
им; отдай им каквото заслужават.

Понеже те не внимават на деянията на Господа
нито на делата на ръцете му, Той ще ти събори,
и няма да ти съгради. Благословен да е Господ,
защото послуша гласа на молбите ми. Господ е сила
моя и щит мой; на Него е уповало сърцето ми,
и Той ми помогна; Затова се развесели сърцето ми.
и с песните си ще Го възхваля.

Господ е сила на людете Си;
Той е крепост за избавление на помазаника Си.
Избави людете Си и благослови наследството Си;
Храни ги и носи ги до века.